բերնէն, այլ նաեւ սուրի եւ հուրի բերանը կը տանի մեր երիտասարդութիւնը: Դէ՛թ Հայկական դատին նպաստէր թափուած արիւնին կէսն իսկ: ԹՄԲ.

Դ. – ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ – ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

Սորբոնի կուռ տանք այս մեր Վարժարանին Մարզահանդէսն եւ Ամավերջի հանդէսին նկարագիրն եւ տեղեկատուութիւնը՝ որ կարելի չէր եղած զետեղել թերթիս նախորդ պրակին մէջ:

ա. – Մարզահանդէս

Union Recreationի ընդարձակ դաշտը զուարթ ու եռուզեռ կերպարանք մը առեր էր Յունիս 11ին կիրակի ժամը 16ին:

Հազարի մօտ հանդիսականներ գրաւած էին աթոռները, շատեր ալ համակամած ոտքի վրայ մնալու, եւ ահա Աղեքսանդրիոյ Կառավարիչ Հիւսէյին Փաշա Մուհամէտ կը հասնէր միաժամանակ խալիական փոխ – հիւպատոսին հետ, զորս ընդունիլ կը փութային վարժարանին տնօրէն Հ. Գերարդ Զրաքեան եւ հանդիսին կարգադիր անդամներէն Պր. Արմենակ Թէլլալեան: Պատուոյ աթոռներու վրայ կը տեսնուէին Ֆրանսական փոխ – հիւպատոսը եւ տիկինը, կղերէն ու այլ եւ այլ դպրոցական Հաստատութիւններէն բազմաթիւ ներկայացուցիչներ, Մուրատ–Ռափայէլեան Նախկին Աշակերտներէն՝ Տիրբ Օհանիկ Գրուպալեան, Գառնիկ Գլըճեան, Լեւոն Խանլեան, Լեւոն Մաթոսեան՝ որ միանգամայն նախագահ էր Քննիչ Յանձնախումբին:

Նոբին վեհութեան դահին առջեւ, սեղանի մը վրայ, դիզուած էին Յանձնախումբի անդամներէ ընծայուած մետալներ, զանազան բաժակներ եւ շքեղ նուէրներ, որ նոյն օր պիտի բաշխուէին մրցողներէն արժանաւորներուն: Առանձին սեղանի մը շուրջը բոլորուած էին Քննիչ Յանձնախումբի անդամները՝ պատրաստ ցուցակներն առջեւնին իրենց անաչառ դատաստանը հոն ամփոփելու եւ չափելու համար տղոց ճարտար ոտուններն, վազքը եւ խաղերը: Պատուոյ ծառայութիւնը կը կատարէր Բամլէի Հայ Աբիներուն խումբը, իր խմբապետ Պր. Վարդգէս Աստուածատուրի աշխուրջ հսկողութեան ներքեւ:

Մխիթարեան Վարժարանի 140 սանները վրայ այս տարի դաշտին վրայ իրենց մասնակցութիւնը կը բերէին Անարատ Յղութեան Քոյրերու Քան տը Սէդրի նորահաստատ մասնաճիւղին վարիչ սանուհիներ: Իտալական կառավարութեան զիջողութեամբ Ցաչական շեփորախումբը եկած էր պատուելու բարձրատիճան Նախագահը, զուարթացնելու հանդէսը. եւ իրօք եգիպտական քայլերգը բուռն ծափահարութեամբ ողջունուելէ վերջ, սկսաւ տողանցքը համաչափ եւ ուրախ նուագով, մինչեւ եգիպտական եւ հայկական դրօշներով առաջնորդուած խումբերը եկան իրենց յարգանքի ողջոյնը ընծայելու վեհաշուք կառավարչին եւ հանդիսականներուն: Մարզանքի ուսուցիչ՝ Պր. Ստեփան Խանճեանի կ'աջակցէր Մխիթարեան Վարժարանի ուսուցչուհիներէն՝ Օր. Թագուհի Մարտիրոսեան: Լայն դաշտը՝ գծերով եւ դրօշներով սահմանափակուած՝ կարծես կը ժպտէր մարզական համազգեստով զեղեցկացած կայտառ աշակերտութեան ոտքերուն ներքեւ:

Շուեդական մարզանքի մէկ քանի նմուշներ, հեծանիւով աբշաւներ, վազքեր ու այլ եւ այլ խաղեր անընդհատ երկուքուկէս ժամ բոլոր ժողովուրդը պահեցին խանդավառ եւ գոհ տրամադրութեան մէջ, շատ անգամ խլելով ուժգին ծափեր, մանաւանդ երբ փոքրիկ մանչերուն մարզական շարժումներուն մէջ յանկնկալս կազմուեցան կուրծքերուն վրայ «կեցցէ Ֆարուք թագաւորը, կեցցէ Ֆարիտա թագուհին» ֆրանսերէն խօսքերը:

Կը դնենք սորբոնի մրցանակ վաստակողներէն մէկ քանիին անունները որոնք բարձրատիճան հանդիսականներու ձեռքէ իրենց նուէրը ստացան առանց շնորհաւորութեան խօսքերով զովուեցան, մինչ ծնողները Մխիթարեան Վարդապետներու եւ մարզանքի ուսուցչին եւ ուսուցչուհիին շուրջը բոլորած չէին դադրեր իրենց գոհութիւնը յայտնելէ:

Հարիւր մեդր վազք–ի մէջ մանչերէն առաջին խումբին մասնակցողներէն Ա. եւան Յարութիւն Թումայեան, Բ. Յովսէփ Պապոյեան. աղջիկներէն՝ Ա. Արշալոյս Պապոյեան, Բ. Վարդուհի Տոստուեան: – Փոքրերէն՝ Ա. Գէորգ Քարամանուկեան, Բ. Արման Պոյաճեան:

Երկու հարիւր մեդր վազք–ի մէջ, Ա. Կարպիս Պոյաճեան, Բ. Բարսեղ Զուռնաճեան:

Չորս հարիւր մեդր վազք–ի մէջ, Ա. Կարոյ Աստուրեան, Բ. Գէորգ Ադամեան:

Ութ հարիւր մեդր վազք–ի մէջ, Ա. Վահան Ճիպինեան, Բ. Յակոբ Զընոզեան:

Մէկ ոստումով երկայնութիւն ցատկելուն մէջ, Ա. Համբարձում Բամպուքճեան, 4·57 մեդր, Բ. Յակոբ Զընոզեան 4·36:

Երեք ոստումով երկայնութիւն ցատկելուն մէջ, Ա. Համբարձում Բամպուքճեան 9·75 մեդր, Բ. Յակոբ Զընոզեան 9·63:

Գունդ նետելուն մէջ (5 քիլոնոց) լաւագոյններն էին, Ա. Համբարձում Բամպուքճեան 8·78 մեդր, Բ. Յովսէփ Զաքարեան 8·23:

Հեծանիւով մրցանքի մէջ նուէրը վիճակեցաւ Կարպիս Պոյաճեանի:

Գնդակախաղի մէջ աղջիկներէն նուէրը վաստակեցաւ Մարօ Թադէոսեան:

Դրօշախաղի մէջ դարձեալ աղջիկներէն՝ Մատլէն Սէմէրճեան:

Բաժակախաղի մէջ առաջնութիւնը կորզեց Համբարձում Բամպուքճեան:

Զուգահեռական ձողերու վրայ լաւագոյն խաղցողներն եղած Ա. Կարոյ Աստուրեան, Բ. Վահան Ճիպինեան. – երկրորդ խումբէն՝ Ա. Կարպիս Գասապեան, Բ. Խոսրով Պէզազեան:

բ. – Ամավերջի հանդէս

Յունիս 25ին Ֆրանս. Լիսէի հանդիսասրահին մէջ կատարուեցաւ մրցանակաբաշխութիւնը, ծնողաց եւ բազմաթիւ բարեկամներու ներկայութեան, ճոխ յայտագրով մը, որուն ընտրեալ այլեւս Աղեքսանդրիոյ ընտիր դասակարգը, իրեն հաճոյք կը համարի խուռն դիմել Մխիթարեանց հանդէսներուն, գնահատելով հոն տիրող բարեկարգութիւնը եւ խաղերուն ախորժելի պէսպիսութիւնը:

Եգիպտական եւ ազգային քայլերգներէ վերջ Պէզազեան եւ Աշոտեան աշակերտները ներկայացուցին Ֆրանսերէն լեզուով մանտոլին եւ կիթառ կոչուած զոյգերկ խաղ մը, իւրաքանչիւրն իրեն նախասիրած գործին դրուատելով: Հայերէն լեզուով խաղցուեցաւ «Գողցուած սագը», զաւեշտ մը ուով խաղցուեցաւ «Գողցուած սագը», զաւեշտ մը ուով խաղցուեցաւ «Գողցուած սագը», զաւեշտ մը երկու արարուածով, որու մէջ սագին տէրը՝ Յակոբ Զընոզեան, եւ դատաւորը՝ Պետրոս Չիլինկիրեան շատ անդամներ ծափահարել տուին իրենց արդէն իսկ ծանօթ դերասանի ձիրքը. զաւեշտին զանազան խմբերգները յօրինած եւ սորվեցուցած էր Վարժարանին ուսումնապետ Հ. Գէորգ Ոսկեան:

Հանդիսականներէն մեծապէս գնահատուեցան եւ գովուեցան փոքրերու պարը՝ կայացած մարզական շարժումներու մէջ եւ իրենց եռագունի թաղեայ զգեստներուն անակնկալ խառնուրդով մը թեայ զգեստներուն անակնկալ խառնուրդով մը վերջացած: Իսկ մէջկներերուն հնդկական պարը տարուեցաւ: Պարերը Օր. Թագուհի Մարտիրոսեանի համարու

հորդէր Եբրեմն մանուկն Մխիթար, համաձայն իր վարքին մէջ պատմուած տեսիլքի մը, որ այսօր իրականութիւն կը դառնայ իր հաստատած Միաբանութեան ջանքերով:

Բարձրագոյն կարգի աշակերտները, որոնք Փերանական ծրագրին համեմատ Ե.-դ. կարգի կ'անուանուին, տարուանս մէջ ճաշակն առին Տոմարակալութեան եւ ընտանեցան հրապարակի եւ դրամատան գործառնութեանց: Հայոց պատմութեան հետ աւանդուեցաւ անոնց ազգային մատենագրութիւնը, առ այժմ միայն տեսութեամբ ծանօթանալով Նախնեաց մեզի աւանդ թողած ոսկեղինիկ հատորներուն, գրաբար լեզուին տակաւին անտեղեակ ըլլալուն: Գիտութիւններուն հետ ընդարձակեցին անոնք քիչ շատ իրենց լեզուական պաշարը, եւ երեք տարիէ ի վեր կ'աշխատուի հաստատուն հիմերու վրայ դնել՝ ապագային բարձրագոյն մասնաճիւղերու հետեւելու համար՝ իրենց հմտութիւնը: Ինչպէս անցեալ երկու տարիներուն՝ այս տարի ալ Տեսչութիւնը կը վարձատրէ բարձրագոյն դպրոց աշակերտներէն տարուան ընթացքին առաջին հանդիսացող Ցակոբ Զէննողեանը՝ սահմանելով զինքը Մուրատ-Ռափայէլեան Վարժարանին ձրիավարժ սաներու կարգին:

Տարուանս ընթացքին մէջ աշակերտները հրահանգուեցան արաբերէն լեզուով արաբական պատմութեան, խորագոյնս թափանցելու համար նոյն լեզուի գժուարութեանց բաւիղին մէջ: Ցատուկ հոգ տարուեցաւ նաեւ անգլիերէն լեզուի՝ ուսուցիչ Պր. Մատթէոս Փափազեանի դիտակից եւ անձնանուէր ջանքերուն յանձնելով աշակերտութիւնը. եւ իտալական կառավարութեան նշանակած երկու ուսուցիչներուն շնորհիւ իտալերէն լեզուի մէջ ալ յառաջադիմեցին տղաք, զոհացուցիչ արդիւնքով: Ուստի նախ արտագին շնորհակալութիւններ իտալական Պետութեան՝ որ նիւթական եւ բարոյական իր աջակցութիւններով Վարժարանիս անձուկ կացութեան օգնական եւ պաշտպան կը հանդիսանայ, եւ հանդէսիս առթիւ իրր մրցանակ դրկած է բազմաթիւ գրքեր: Նմանապէս Ֆրանսական Հանրապետութեան՝ որ ուսումնական տարւոյս սկիզբը զանազան դասագրքեր նուիրեց Վարժարանիս:

Շնորհակալութեան եռանդուն արտայայտութիւն մը նմանապէս Մխիթարեան Միաբանութեան Գերպ. Արբահօր, որ կանխած դրկած է այս տարի ալ շատ մը գրքերու հետ երկու գեղեցիկ մեդալներ, սահմանելով Վարժարանիս արժանաւորագոյն աշակերտներուն. զորս չհեցան Էմոն Պէզազեան եւ Վահան Ճիպլիլեան: Մեծ պիտի ըլլար արդարեւ մեր ամենուս ուրախութիւնը, եթէ՝ ինչպէս ծրագրած եւ դրած էր, այս պահուս մեր մէջ գտնուէր. սակայն անյեսուածելի գործեր այս բախտէն զրկեցին մեզ առ այժմ:

Չէ կարելի մոռնալ քաղքիս Հայ – Կաթողիկէ Աղքատախնամը որ՝ նման անցեալ երկու տարիներուն՝ պահեց Վարժարանիս մէջ 35 աշակերտներ, հոգալով նաեւ անոնց գրենական պիտոյքը: Նոյն տղոց ճաշը խնամատ հոգածութեամբ Ցունուարէն սկսեալ հայթայթեց Պատրիարքական փոխանորդ Խաչիկ Վ. Աթանասեան՝ որու եւ բարերարներուն կ'երթան աղքատիկ տղոց երախտագէտ զգացումները: Ջերմ շնորհակալութիւններ նաեւ Ժող. եւ Վենետիկ Մխիթարեաններու, որոնք իրենց հովանաւորութիւնը տարածեցին Վարժարանիս վրայ, առատաձեռնելով նպաստներ ձրիավարժ սաներու պահպանումին օգնելով: Բարեպատեհ այս առթիւ կ'ուզենք օգտագործել հասարակաց Ջերմ շնորհակալութիւն մը մատուցանելու համար բոլոր մեր ուսուցիչներուն եւ օրիորդներուն. անոնք արժանի են ամէն գնահատանքի եւ գովեստի իրենց անձնուէր աշխատութեան եւ աջակցութեան համար:

Արդ դառնալով աշակերտութեան այս տարուան քննութիւններուն եւ ամբողջ տարեշրջանի ուսմանց արդիւնքին, սկսելով բարձրագոյն՝ այն է Ե.-դ. կարգի աշակերտներէն, հետեւեալ կարգով դասաւորուած են.

Ե. ԴԱՍԷՆ.

Ա. Զէննողեան Ցակոբ
Բ. Տէր-Ստեփանեան Շահէն
Գ. Շահինեան Նուրհան

Զ. ԴԱՍԷՆ.

Ա. Գասապեան Կարպիս
Բ. Զիլպոզոսեան Գրիգոր
Գ. Մարտիկեան Ներսէս

Է. ԴԱՍԷՆ.

Ա. Մելիտոնեան Արիս
Բ. Զորլեան Եղիա
Գ. Զամուրեան Աբեթոյ

Ը. ԴԱՍԷՆ.

Ա. Զուլֆեան Աբրամ
Բ. Մարտիկեան Ժիրայր
Գ. Կէօնճեան Կարպիս

Թ. ԴԱՍԷՆ.

Ա. Պետրոսեան Զոհրապ
Բ. Օտապաշեան Արսէն
Գ. Թումայեան Ցարութիւն

Ժ. ԴԱՍԷՆ.

Ա. Զուլֆեան Երուանդ
Բ. Փափազեան Պօղոս
Գ. Աղնաւորեան Աբեթոյ եւ
Դ. Պասմաճեան Ցարութիւն

ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏԱԿԱՆ ԴԱՍԷՆ.

Ա. Խաչատուրեան Ստեփան
Բ. Պասմաճեան Վահէ
Գ. Զուրիկեան Սարգիս

Մանկապարէզի փոքրիկները ամէնքն ալ արժանի են մրցանակի՝ տարուան ընթացքին մէջ դրել, կարդալ, հաշուել, պատմել եւ երգել սորվելով:

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԱՑԻ

ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
Гос. Библиотека
ՀՍՍՌ-Ում СССР
Ա. ԻՄ Ա ԱՅՆԻՆՈՎԱ
Ա. ՄԱՍՆԻԿՅԱՆ ԱՆՎԱՆ

ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ – ԴՊՐՈՅԱԿԱՆ

էջ

Խմբ. – Հայ – Վենետեան պատմական դասդարձ մը (ԺԳ. դարադարձ. 639 – 1939 հիմնարկութեան Թորչելլոյի տաճարին Իսահակ հայկազէն՝ փոխարքայ Ռաւեննայի) . 257
Հ. Ա. Ծովեան. – Գրական հանդէս թարգմանչաց տօնին 269
Խմբ. – Վերարացում Մուրատ – Ռափ. Վարժարանի. – Մուրատեան Վարժարան . 269
Աղեքսանդրացի. – Մխիթարեան Վարժարան – Աղեքսանդրիա (Մարգահանդէս – Ամավերջի հանդէս) 270

FETES CULTURELLES ET SCOLAIRES

p.

Réd. — La célébration du 13ème siècle (639 - 1939) de la fondation de la Cathédrale de Torcello - Venise (fondée par Isaac l'arménien, exarque de Ravenne) 257
P. A. Dzovian. — Célébration de la fête des Sts. Traducteurs 269
Réd. — Les Collèges Moorat - Raphaël (de Venise) et S. Moorat (à Sèvres) . . 269
Alexandrin. — Fêtes scolaires dans le Collège Mékhitariste à Alexandrie 270

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԵԱՄԲ ՍՏԱՑԱԾ ԵՆՔ

Ֆրեստ. Ֆէյտի – Հեթում պատմիչ հեղինակ «Մաղիկ պատմութեանց Արեւելեան աշխարհի» յատաջրանով Ա. Զօպանեանի. մեծադիր, պակրզրդ. տպ. Արաքս, Փարիզ, 1939, էջ 26.
Մեսրոպ Ար.Բիսպ. Նշանեան. – Օրագրութիւն Երեմիա Զէլէպի Քէօմիւրճեանի. յաւելուած՝ Ա. Թուղթեր, Բ. Ուղերձներ, Գ. Գանձեր ու տղրեր. տպ. Երուսաղէմ, 1939, էջ 309, գ. չիլ. 4.
Կարապետ Սարկ. Տէր Մկրտչեան. – Պաղիկեանք բիւզանդական կայսրութեան մէջ եւ մերձաւոր հերձուածային երեւոյթներ Հայաստանի մէջ. դերմ.է թրգ. Տքթ. Արտաշէս Արեղեան (Գուրեան մատ. թ. 14). տպ. Երուսաղէմ, 1938, էջ 295, գ. 12 գ. պ.
Շ. Թ. Գայանեան (Մխիթար Պոնտացի). – Բառարան – Գանձարան հայերէն լեզուի. չբեղ տպ. Գարթա, Գահիրէ, 1938, էջ 543.
Բ. Թաշեան. – Հայկարան. տարբերական ընթացք. Ա. տարի. տպ. Սեւան, Գահիրէ, 1940, էջ 127, գ. 7 ե. Դ.
Ընդարձակ Երազատան եւ լուսնացոյց – բախտացոյց – թուացոյց, մատ. «Արմենիա» թ. 2. Պոսթրն, 1939, էջ 72, գ. 75 սենթ.
KOYAH AAEHH. – APMENIKH MOYSA. — Գեուլի Ալեվի. Հայկական Մուսա (հաւաքածոյ հայերէն քերթուածներու՝ յատարէն թարգմ.) Աթէնք, 1939, էջ 80, գ. 35 տրամմի.
Հ. Սահակ Կոգեան. – Ատուածաշունչը հայերէն. տպ. «Արաղ», Պուրսէյ, 1939, էջ 96, գ. 10 Ֆր.
Արդի Հայ Գրականութիւն (ժողովածու). Ա. Արտաշէսեանի Գրուղներ. հր. «Հայ Գրագէտներու բարեկամներ»ու. մատենաշար 11. տպ. Արաքս. Փարիզ, 1939, էջ 231, գ. 25 Ֆր. կամ $ 1.
Յովհ. Թումանեան. – Սասունցի Դաւիթը. հր. «Կեանք եւ Արուեստ»ի. (Մ. Պարսամեան). Փարիզ, 1939, գ. 12 Ֆր.
Ստեփան Զօրեան. – Պատմուածքներ. Հայաստանի գրականութիւն (հին ուղղագրութեամբ) տպ. Արաքս. Փարիզ, 1939, էջ 77, գ. 7,50 Ֆր.
Ս. Շամլեան. – Դէպի պատերազմ (ապրուած իրավէպ). հրտ. «Ժամանակ»ի. Կ. Պ. 1939, էջ 16.
Մ. Նուպարեան. – Սգաւոր տարիներ. յուշեր. հրտ. Աթմաճեան. Փարիզ, 1939, էջ 96, գ. 12 Ֆր.
Շահնուր. – Համառօտ քերականութիւն եւ Ուղղագրութիւն հայերէն լեզուի. Գիրք Ա. Կ. Պոլիս, էջ 88, գ. 30 գրշ.
Միսաք Խրպեան. – Բալահովիտ (Հայ որբի մը ապրումները հայաջինջ սարսափներէն) Հայրենի յիշատակարան. տպ. «Մասիս», Սոֆիա, 1938, էջ 167, ԺԲ, գ. 15 Ֆր.
Արմէն Անոյշ. – Սրտերու երգը. քերթուածներ. տպ. «Արեւելք», Պէյրութ, էջ 76, գ. 50 սենթ.
Սիսակ Ց. Վարժապետեան. – Նիրվանա (քերթուածներ). տպ. Պէյրութ, 1939, էջ 112, գ. $ 1
Գուրեան Պ. – Տաղեր, 1936, բ. տպ. էջ 92, գ. 1 ռ.
Լէօ. – Խոջայական կապիտալը եւ նրա քաղ. հասար. դերը հայերու մէջ – Հայ կղերական գիւանագիտութիւնը. 1934, էջ 373.
Սանթրոսեան Մ. – Գրքով աշխատանքը մէջնակարգ դպրոցում. 1935, էջ 50, գ. 50 կ.
Այվազեան Վ. – Ինչպէս նախատեսնել վաղուան հեղինակը. 1936, էջ 72, գ. 80 կ.
Աբեղեան Մ. – Նիւթեր Հայաստանի պատմութեան. 1935, էջ 220, գ. 2 ռ. 20 կ.
Աբգար պայազատ. – Խալդերէն լեզուի բանալին. 1936, էջ 114, գ. 2 ռ. 50 կ.
Գէորգեան Ա.Լեւոնի. – Լենինականը. 1935, էջ 32, գ. 1 ռ.
Սեւակ Գ. – Հայոց լեզուի քերականութիւն. 1936, էջ 175, գ. 90 կ.
Ղարիպեան Աբրահամ. – Հայոց լեզուի քերականութիւն (դասագիրք). 1935, էջ 190, գ. 1 ռ.
Ալիխանեան Ժ. – Բոքս. 1936, էջ 107, գ. 1 ռ.
Գարրիէլեան Ռ. – Իրան
Տէն Հիպպոլիտ. – Գեղարուեստի փիլիսոփայութիւնը. Մոսկուա, 1936, էջ 534, գ. 13 ռ.

ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ – ՊԵՏՀՐԱՏ. ԵՐԵՒԱՆ

Արմէն Մկրտիչ. – Գագաթների երգը. պատմուածքներ եւ ակնարկներ. Պետհր. Մոսկուա, 1933, էջ 301, գ. 5 ռ.
Որլով Ա. Ա. – Տաւրածի յուշատետր. Պետհր. Երեւան, 1936, էջ 116, գ. 1,50 ռ.
Վոլֆ Ֆրիտրիխ. – Գիւղացու ոգերկրութիւնը. պիէս 3 արար. թրգմ. Տէր Յովհաննեան Պետհր. Երեւան, 1933, էջ 84, գ. 1 ռ.
Դիկկենս Զարլզ. – Բատրիի կալանաւորը. թրգմ. Ջաւախեցի. Պետհր. Երեւան, 1935, էջ 24, գ. 25 կ.
Շիրազ Յովհաննէս. – Գարնանամուտ. Ալազանի յառաջաբանով. Պետհր. Երեւան, 1935, էջ 106, գ. 2 ռ.
Շահումեան Բ. – Մարդիկ. Պետհր. Երեւան, 1936, էջ 148, գ. 2 ռ. 20 կ.
Օհանջանեան Կ. Մելիք. – Լենինը հայ ֆոլկլորի մէջ.
Ակսել Բակունց. – Քեռի Դաւոն. 1936, էջ 22, գ. 30 կ.
Ակսել Բակունց. – Սեւ ցեղերի սերմանացանը, 1936, էջ 22, գ. 30 կ.